

Turniej Młodych Fizyków 2013 oraz XXVI Międzynarodowy Turniej Młodych Fizyków

Andrzej Nadolny

W Turnieju Młodych Fizyków 2013 wzięło udział 25 drużyn z 16 miejscowości: Bielska-Białej, Gdyni, Katowic, Krakowa, Legnicy, Łodzi, Międzyrzecza, Piły, Poznania, Rabki-Zdroju, Słupska, Tarnowa, Warszawy, Włocławka, Wrocławia i Zabrze.

W I etapie drużyny pracowały nad problemami wybranymi przez siebie z zestawu siedemnastu problemów turniejowych, który na początku roku szkolnego został opublikowany na (nowej) stronie internetowej Turnieju <http://tmf.org.pl>, a także w 119 numerze *Fotonu*.

Na podstawie oceny nadesłanych prac zostały wybrane drużyny do uczestnictwa w zawodach II etapu, czyli półfinałowych. Odbły się one 9 marca w Warszawie z udziałem drużyn z Gdyni, Łodzi, Słupska, Warszawy i Wrocławia oraz 14 marca w Śląskim Międzyuczelnianym Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie z udziałem drużyn z Katowic, Międzyrzecza, Rabki-Zdroju i Tarnowa.

W trakcie zawodów wzorowanych na konferencji naukowej drużyny przedstawiały rezultaty własnych prac w postaci prezentacji komputerowych (PowerPoint), prowadziły dyskusje z oponentami, starającymi się znaleźć słabe punkty, same również występowały w roli oponentów oraz recenzentów działań innych drużyn.

Drużyny, które zajęły najwyższe miejsca w zawodach półfinałowych, wzięły następnie udział w zawodach finałowych rozegranych 26 maja w Instytucie Fizyki PAN w Warszawie. Reprezentowały one:

- III Liceum Ogólnokształcące im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni,
- Grupę Twórczą „Quark” z Pałacu Młodzieży w Katowicach,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Eugeniusza Romera w Rabce-Zdroju,
- XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Warszawie.

Wystąpienia finałowe, w przeciwieństwie do zawodów półfinałowych, były prowadzone w języku angielskim. Oceniało je jury pod przewodnictwem prof. dr hab. Andrzeja Ślebarskiego z Uniwersytetu Śląskiego, delegowanego przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Fizycznego. W jury uczestniczyli pracownicy naukowcy Instytutu Fizyki PAN, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Centrum Nauki Kopernik.

Pierwsze miejsce w zawodach finałowych, a tym samym w Turnieju, zajęła drużyna XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Warsza-

wie. Drugie miejsce przypadło drużynie Grupy Twórczej „Quark” z Pałacu Młodzieży w Katowicach. Wobec znaczącej różnicy wyników uzyskanych przez pierwsze dwie drużyny do reprezentowania Polski w XXVI Międzynarodowym Turnieju Młodych Fizyków (MTMF) powołano drużynę – zdobywcę pierwszego miejsca.

XXVI MTMF odbył się w Tajpej na Tajwanie w dniach 23–31 lipca 2013 r. Uczestniczyły w nim drużyny z 26 krajów. Po pięciu potyczkach selekcyjnych z udziałem wszystkich drużyn trzy najlepsze zaprezentowały się w finale. Były to drużyny Korei Płd., Singapuru i Szwajcarii. Zostały one nagrodzone dyplomami pierwszego miejsca i złotymi medalami. Najlepsi w finale singapurczycy otrzymali dodatkowo puchar zwycięzcy. Zgodnie z regulaminem MTMF pięć najlepszych drużyn, które nie weszły do finału otrzymuje dyplomy drugiego miejsca i srebrne medale. Polska drużyna znalazła się na czele tej grupy. Poza nią srebrne medale zdobyły drużyny Słowacji, Nowej Zelandii, Brazylii i Austrii. Dyplomy trzeciego miejsca i brązowe medale przypadły w udziale drużynom Niemiec, Chin, Szwecji, Bułgarii oraz Tajwanu.

Należy podkreślić duży sukces polskiej drużyny, tym cenniejszy, że w ostatnich latach poziom Międzynarodowego Turnieju wyraźnie wzrósł. Godny zastanowienia jest fenomen Korei, która po raz piąty z rzędu znalazła się w finale MTMF. Uczestnicy koreańskich drużyn to przede wszystkim uczniowie ekskluzywnych szkół prywatnych nastawionych na kształcenie szczególnie uzdolnionej młodzieży, bądź też podobnych szkół przy uniwersytetach.

Gościem MTMF był Douglas Osheroff, który bardzo ciekawie opowiadał o odkryciu nadciężkości helu 3, za które otrzymał Nagrodę Nobla w 1996 roku. Organizatorzy przygotowali dla uczestników Turnieju wiele atrakcji. Można było się np. wybrać do Centrum Badawczego Promieniowania Synchrotronowego lub muzeum poświęconego tajwańskiemu przemysłowi *high-tech* na terenie „tajwańskiej doliny krzemowej”. Zorganizowano też bardzo interesującą wycieczkę krajoznawczą.

Po zakończonym Turnieju w dniach 31 lipca–2 sierpnia w Hualien odbyły się narady Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego MTMF. Organizatorzy następnych MTMF to Wielka Brytania (2014) oraz Tajlandia (2015). Organizujące MTMF w kolejnych latach to Rosja (2016) oraz Singapur (2017).

Szczegółowe informacje o XXVI Międzynarodowym Turnieju Młodych Fizyków są dostępne na stronie <http://iypt.tw>.

Turniej Młodych Fizyków 2013 był sponsorowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Fundację BRE Banku, Narodowe Centrum Badań Jądrowych oraz mocno wspierany przez Instytut Fizyki PAN. Wydawnictwo „Nowa Era” ufundowało upominki dla uczestników.

Więcej informacji na temat Turnieju, w tym aktualnej jego edycji TMF 2014, można znaleźć na stronie internetowej <http://tmf.org.pl>.